3 (Sem-5) SAN 1

2016

SANSKRIT

(General)

Paper: 5.1

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following questions:

 $1 \times 10 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (a) What is the principal Rasa of the drama,
 Abhijnānaśakuntalam?

 'অভিজ্ঞানশকৃন্তলম্' নাটকৰ প্ৰধান ৰস কি?
- (b) Who was माधव्य? মাধব্য কোন আছিল?
- (c) How many acts are there in the drama,
 Abhijñānaśakuntalam?
 'অভিজ্ঞানশকুন্তলম্' নাটকখনত কেইটা অংক আছে?
- (d) Who was ক্ষেক? ক্ষ্ম কান আছিল?

- (e) What is the source of the drama, Abhijñānaśakuntalam? 'অভিজ্ঞানশকুন্তলম্' নাটকখনিৰ উৎস কি ?
- Who is known as चारचक्ष? চাৰচক্ষু হিচাবে কাক জনা যায়?
- Who is वृकोदर? বৃকোদৰ কোন?
- Write the name of the First Canto of Kirātārjunīyam. 'কিৰাতাৰ্জুনীয়ম্'ৰ প্ৰথম সগটিৰ নাম লিখাঁ।
- What is the meaning of the word 'मन्यु'? 'यन्।' শব্দটিৰ অৰ্থ निश्रा ।
- What is त्रिगण? ত্রিগণ কি?
- 2. Answer the following questions as directed:

নিৰ্দেশ অনুসাৰে তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ:

''परिहासनिजल्पितं सखे परमार्थेन न गृह्यतां वचः।'' (a) Who is the speaker here? To whom it was spoken? কথাষাৰৰ বক্তা কোন ? তেওঁ কথাষাৰ কাক কৈছিল ?

- ''मृगानुसारिणं साक्षात् पश्यामीव पिनाकिनम्।'' (b) Who said this? Who is referred here as 'पिनाकी'? কথাষাৰি কোনে কৈছিল? ইয়াত 'পিনাকী' শব্দৰে কাক বুজোৱা হৈছে?
- Elucidate the idea contained in the following line: তলৰ বাক্যমাৰিৰ ভাৱ সম্প্ৰসাৰণ কৰাঁ : ''दूरीकृताः खलु गुणैरुद्यानलताः वनलताभिः।''
- (d) According to Draupadī, what are the means a king should adopt to defeat enemy? দ্ৰৌপদীৰ মতে, শক্ৰ পৰাজয়ৰ বাবে ৰজাই কি পদ্ধতি অৱলম্বন কৰা উচিত ?
- ''जटाधरः सञ् जुहुधीह पावकम्।'' (e) Whose statement is this? Why did the speaker say so? এইষাৰ কাৰ উক্তি ? বক্তাই তেনেদৰে কিয় কৈছিল ?
- 3. Translate into English or Assamese any one of the following: তলৰ যি কোনো এটা ইংৰাজী বা অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰাঁ:
 - चित्रे निवेश्य परिकल्पितसत्त्वयोगा रूपोचयेन मनसा विधिना कृता नु। स्त्रीरत्नसृष्टिरपरा प्रतिभाति सा मे धातुर्विभुत्वमनुचिन्त्य वपुश्च तस्याः॥

A7/139

(Continued)

 $2 \times 5 = 10$

A7/139

(Turn Over)

- (b) अर्थो हि कन्या परकीय एव तामद्य सम्प्रेष्य परिग्रहीतुः। जातो ममायं विशदः प्रकामं प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा।।
- 4. Answer any *one* of the following questions : তলৰ যি কোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ নিখাঁ :
 - (a) Mention the benefits of hunting as found in the Second Act of the Abhijñānaśakuntalam. 'অভিজ্ঞানশকুন্তলম্' নাটকৰ দ্বিতীয় অংকত পোৱা ধৰণে মৃগয়াৰ উপকাৰিতাসমূহ উল্লেখ কৰা।
 - (b) Write the verse uttered by Durvāsā as the curse to Śakuntalā.

 শকুন্তলাৰ প্ৰতি শাপ হিচাবে দুৰ্বাসাৰ দ্বাৰা উচ্চাৰিত শ্লোকটি লিখা।
- 5. Answer any *two* of the following questions: $10 \times 2 = 20$

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ:

- (a) Discuss the character of Duşyanta.
 দুষ্যন্তৰ চৰিত্ৰটি আলোচনা কৰা।
- (b) Explain : ব্যাখ্যা কৰাঁ :

''कालिदासस्य सर्वस्वमभिज्ञानशकुन्तलम्।''

- (c) Write the summary of the First Act of the drama, Abhijñānaśakuntalam.

 'অভিজ্ঞানশকুন্তলম্' নাটকৰ প্ৰথম অংকৰ সাৰাংশ লিখা।
- 6. Translate into English or Assamese any one of the following:
 তলৰ যি কোনো এটা ইংৰাজী বা অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰা :
 - (a) द्विषां विघाताय विधातुमिच्छतो रहस्यनुज्ञामधिगम्य भूभृतः। स सौष्ठवौदार्यविशेषशलिनीं विनिश्चितार्थामिति वाचमाददे॥
 - (b) भवादृशेषु प्रमदाजनोदितं
 भवत्यधिक्षेपं इवानुशासनम्।
 तथापि वक्तुं व्यवसाययन्ति मां
 निरस्तनारीसमया दुराधयः॥
- 7. Expound the idea contained in any one of the following :
 তলৰ যি কোনো এটাৰ ভাৱ মুকলিকৈ লিখাঁ :

(a) वरं विरोधोऽपि समं महात्मभिः।

(b) प्रवृत्तिसाराः खलु माद्दशां गिरः।

A7/139

5

(Turn Over)

5

8. Answer any two of the following questions:

 $10 \times 2 = 20$

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Critically estimate Bhāravi as a poet.

 কবি হিচাবে ভাৰবিৰ সমালোচনা আগবঢ়োৱা ।
- (b) Discuss how Duryodhana employed the four means of success (उपायs). দুর্বোধনে কিদৰে চাবিবিধ উপায় কৌশল প্রয়োগ কবিছিল, আলোচনা কবাঁ।
- (c) Summarise the speech of Draupadī as found in the Canto I of Kirātārjunīyam.

 'কিৰাতাজুনীয়ম্' মহাকাৱ্যৰ প্ৰথম সৰ্গত পোৱা ধৰণে দ্ৰৌপদীৰ উক্তিৰ সাৰাংশ নিষা।

* * *